

Arbetsmarknadsläget för ingenjörer

Johan Kreicbergs
Samhällspolitisk chef, Sveriges Ingenjörer

December 2022

Sveriges
Ingenjörer

Arbetsmarknadsläget för ingenjörer – December 2022

Under de senaste åren har företagen uppgett att deras största tillväxthinder är svårigheterna att rekrytera rätt kompetens. Ingenjörerna har varit i centrum för företagets kompetensjakt. Enligt SCBs senaste Arbetskraftsbarometer utgjorde ingenjörsutbildningar 5 av de 10 utbildningsgrupper med högst andel arbetsgivare som bedömde att antalet anställda kommer att öka på tre års sikt.

De stora satsningarna på klimatomställning och digitalisering har gjort att tillgången på ingenjörskompetens har blivit en viktig samhällsfråga. Arbetsmarknadsläget för ingenjörerna är därmed inte bara en fråga för ingenjörerna själva. Sveriges Ingenjörer kommer därför halvårsvis att ta temperaturen på arbetsmarknaden för ingenjörer. Mätningen görs med hjälp av aktuella arbetslöshetssiffror och enkätfrågor till Sveriges Ingenjörers medlemmar.

Det finns en stor osäkerhet om hur arbetsmarknadsläget för ingenjörerna kommer att utvecklas under det närmaste tiden. Det har inletts stora satsningar som kräver rekrytering av ingenjörer i bland annat norra Sverige kring fossilfri stålproduktion och batteritillverkning. Ingenjörer behövs också i statliga myndigheter för att klara upprustningen av försvaret och för att säkerställa energiförsörjningen.

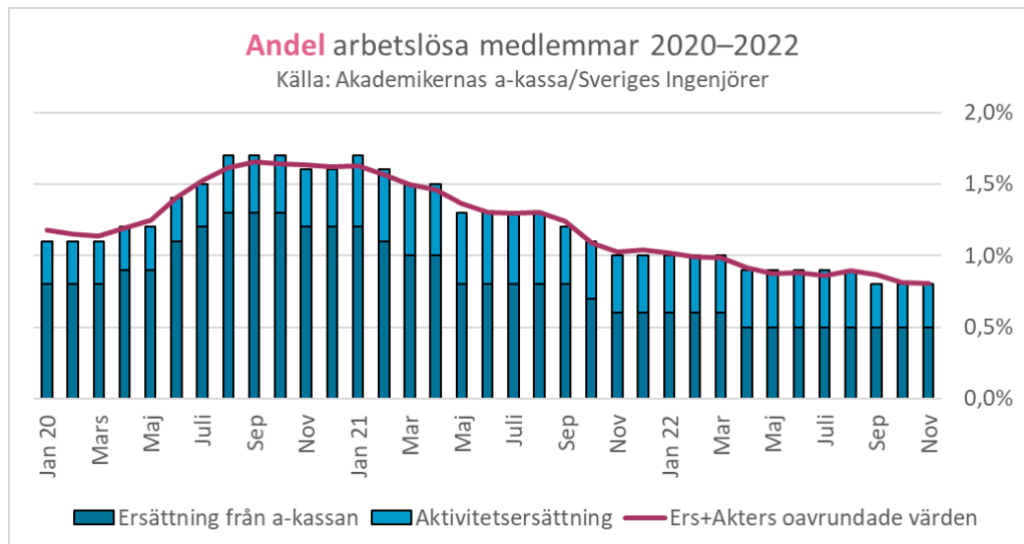
Samtidigt finns det andra tecken som pekar mot att efterfrågan kan minska. Företag vittnar om minskande orderingång och ökade energipriser slår hårt mot vissa verksamheter. I denna korta sammanställning ges en bild av hur efterfrågan på ingenjörer ser ut idag.

Arbetslösheten kvar på en rekordlåg nivå

Den officiella arbetslöshetsstatistiken i Sverige redovisas i SCBs arbetskraftsundersökningar (AKU). I den finns det inga uppgifter om just ingenjörernas arbetslöshet. Men Sveriges Ingenjörer sammanställer däremot uppgifter från Akademikernas A-kassa om hur stor andel av medlemmarna som antingen får ersättning från a-kassan eller aktivitetsersättning. Denna andel kan alltså inte direkt jämföras med de officiella arbetslöshetssiffrorna. Men eftersom det finns en lång historik för dessa uppgifter kan vi få en bra jämförelse av hur många som uppbär a-kassa nu jämfört med tidigare perioder.

Det första som kan konstateras är att försvagningen av konjunkturen ännu inte har lett till en ökning av arbetslösheten bland ingenjörer. Sammanlagt är det endast 0,8 procent av Sveriges Ingenjörers medlemmar som antingen uppbär a-kassa eller aktivitetsersättning. Nivån har aldrig varit lägre.

Endast 0,8 procent av uppbär a-kassa eller aktivitetsersättning

Källa: Akademikernas a-kassa

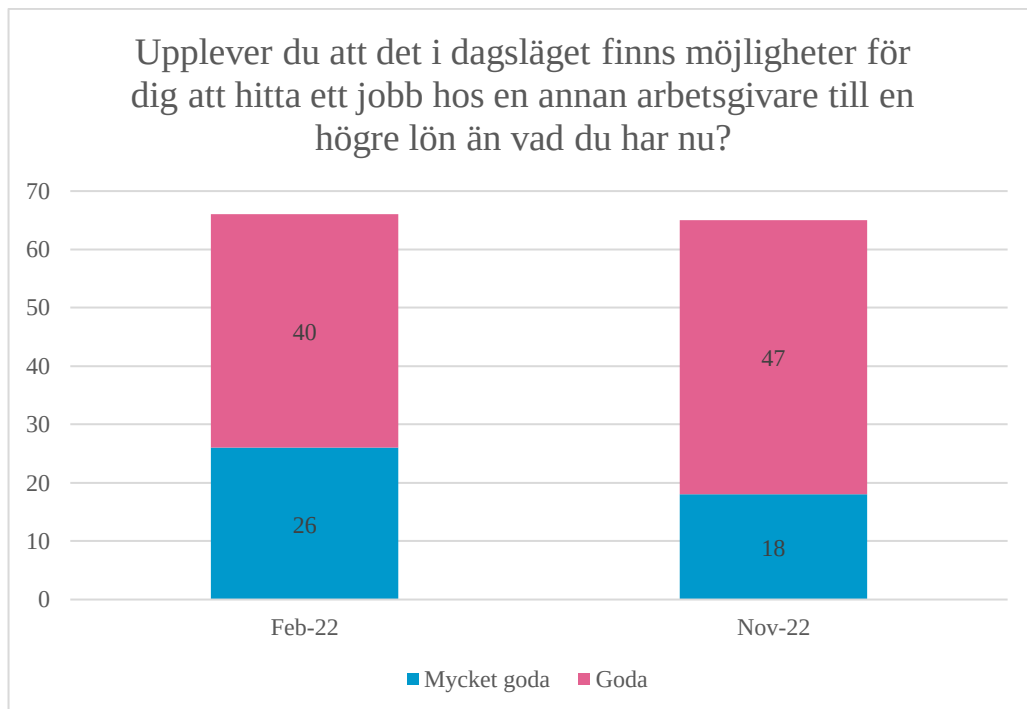
Samtidigt är det viktigt att vara medveten om att arbetslösheten inte vänder uppåt direkt när konjunkturen vänder nedåt. Även i de fall då företag börjar säga upp personal tar det tid innan uppsägningstiderna löpt ut och de tidigare medarbetarna börjar uppbära a-kassa. Därför blir det naturligt en viss fördröjning när arbetslösheten används som termometer på arbetsmarknadsläget.

Ingenjörerna har fortfarande goda möjligheter att byta jobb

Ett annat sätt att mäta arbetsmarknadsläget är att fråga ingenjörerna själva hur de ser på sina möjligheter att byta jobb till en högre lön. I februari i år ställde vi den frågan till deltagarna i Sveriges Ingenjörers medlemspanel. Det var en period då de flesta ekonomiska kurvor pekade uppåt. Vi har därför ställt samma fråga nu i november då den allmänna bilden i stället är att efterfrågan viker. Sammanlagt besvarades enkäten av 1007 personer vilket gav en svarsfrekvens på cirka 50 procent.

I februari, på toppen av högkonjunkturen, uppgav 66 procent av ingenjörerna att de ansåg att de hade möjligheter att hitta ett jobb med en högre lön hos en annan arbetsgivare. Trots oroande konjunktursignaler har denna andel enbart förändrats marginellt. Visserligen har andelen som säger sig ha mycket goda möjligheter minskat från 26 till 18 procent, men totalt är det ändå 65 procent som anser att de har möjligheter att höja sin lön hos en annan arbetsgivare.

Nära oförändrade siffror över hur många som tror sig kunna byta jobb

Fråga: Upplever du att det i dagsläget finns möjligheter för dig att hitta ett jobb hos en annan arbetsgivare till en högre lön än vad du har nu?

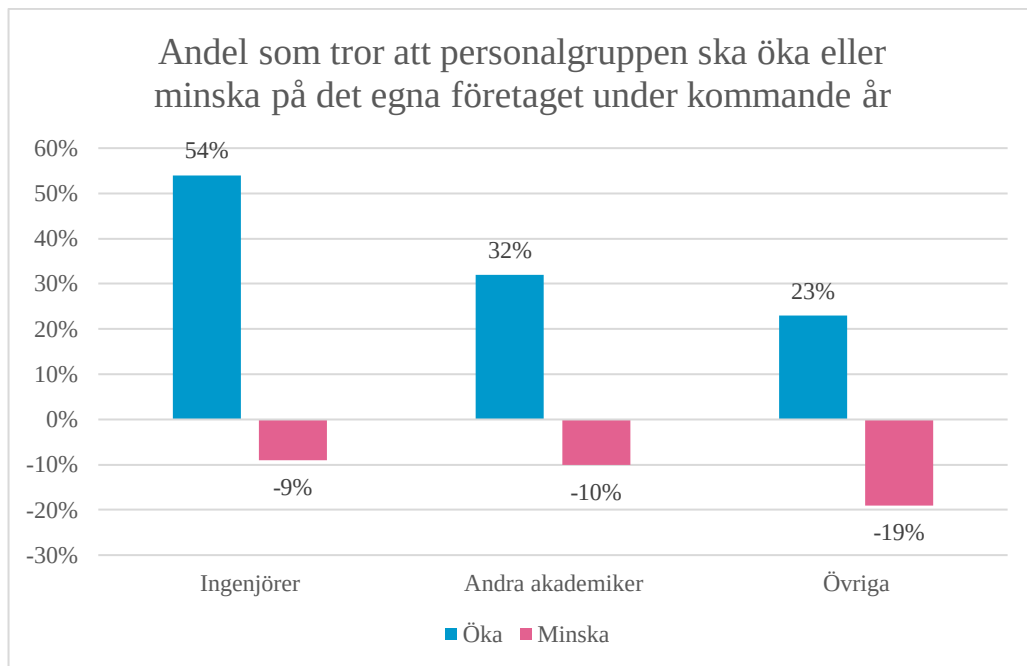
Källa: Sveriges ingenjörers medlemspanel

Svaren från medlemspanelen visar att efterfrågan på ingenjörer fortfarande upplevs som stark. Även om det finns företag som förväntas dra ned på sin personalstyrka är rekryteringsbehoven i många verksamheter så stora att arbetsmarknadsläget fortfarande är starkt för ingenjörer.

En majoritet räknar med ett växande antal ingenjörer på sin arbetsplats

I medlemspanelen tillfrågades också respondenterna om hur de tror att antalet anställda ska förändras på den egna arbetsplatsen under det närmaste året. Även här visar det sig att ingenjörerna har en mycket positiv syn på hur deras egen arbetsmarknad ska utvecklas. Totalt är det 54 procent av de svarande som räknar med att antalet ingenjörer på deras egen arbetsplats ska öka under det närmaste året, medan endast 9 procent tror på en minskning. Deras prognos för utvecklingen av övriga personalgrupper är mer splittrad.

Mer än varannan tror att andelen ingenjörer ska öka

Fråga: Hur tror du att antalet anställda inom följande yrkeskategorier kommer att förändras det närmaste året på din arbetsplats?

Källa: Sveriges Ingenjörers medlemspanel

